

Mayo-Portland Adaptability Inventory-4

Muriel D. Lezak, PhD, ABPP & James F. Malec, PhD, ABPP

Namn: _____ Datum: _____

Ifyllt av: En behandlare Flera behandlare Person med hjärnskada Anhörig/närstående

Under varje fråga, ringa in den siffra som bäst motsvarar den nivå som personen anger som problem. Ange den högsta nivån av problem. Problem som sällan – dvs mindre än 5 % av tiden – påverkar en aktivitet ska inte anses vara ett problem. Kommentarer till enskilda frågor kan skrivas i slutet av formuläret.

För fråga 1-20, använd nedanstående skattningsskala:

0	Inga problem	1	Lätta problem som inte påverkar aktiviteter; kan ha behov av hjälpmedel eller mediciner	2	Lätta problem; påverkar aktiviteter 5-24 % av tiden	3	Måttliga problem; påverkar aktiviteter 25-75 % av tiden	4	Stora problem; påverkar aktiviteter mer än 75 % av tiden.
---	--------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Del A: Förmågor	
1.	Förflyttningsförmåga: Problem att gå och förflytta sig; balansproblem som påverkar förflyttningsförmågan 0 1 2 3 4
2.	Användande av händer: Nedsatt styrka eller koordination i en eller båda händerna 0 1 2 3 4
3.	Syn: Synproblem; dubbelseende; ögon-, hjärn- eller nerv-skada som påverkar synen 0 1 2 3 4
4.	*Hörsel: Problem att höra; ringningar i öronen 0 1 2 3 4
5.	Yrsel: Känner sig ostadig, yr, gungande känsla 0 1 2 3 4
6.	Motoriskt tal: Otydligt tal eller påverkad talhastighet; stammar. 0 1 2 3 4
7A.	Verbal kommunikation: Problem att uttrycka sig eller förstå språk 0 1 2 3 4
7B.	Icke-verbal kommunikation: Nedsatta eller onormala gester eller ansiktsuttryck; talar för mycket eller inte tillräckligt; missar icke-verbala ledtrådar från andra 0 1 2 3 4
8.	Uppmärksamhet/Koncentration: Problem att ignorera/avgränsa yttre störningar, växla uppmärksamhet, kan bara hålla en sak i taget i huvudet 0 1 2 3 4
9.	Minne: Problem att lära in och komma ihåg ny information 0 1 2 3 4
10.	Tidigare kunskap: Problem att komma ihåg information som man lärt i skolan eller i arbetet; svårigheter att minnas information om sig själv och familjen flera år tillbaka 0 1 2 3 4
11.	Problemlösning: Problem med att komma på lösningar eller välja bästa sätt att lösa nya problem 0 1 2 3 4
12.	Visuospatial förmåga: Problem att rita, sätta samman saker, finna vägen, vara visuellt medveten om både höger och vänster sida 0 1 2 3 4

Del B: Anpassning	
13.	Ångest: Spänd, nervös, rädd, fobier, mardrömmar, återupplever skrämmande händelser 0 1 2 3 4
14.	Depression: Ledsen, nedstämd, upplever hopplöshet, dålig aptit, dålig sömn, oro, självkritisk 0 1 2 3 4
15.	Irritabilitet, ilska, aggression: Verbala eller fysiska uttryck för irritabilitet och ilska 0 1 2 3 4
16.	*Smärta och huvudvärk: Verbala och icke-verbala uttryck för smärta; aktiviteter begränsas av smärtan 0 1 2 3 4
17.	Trötthet: Trötthetskänsla; brist på energi; blir snabbt uttröttad 0 1 2 3 4
18.	Uptagenhet av symtom: Fokuserar överdrivet på fysiska, känslomässiga eller tankemässiga problem till följd av hjärnskadan; värderar hur bekymmer eller oro över dessa symtom påverkar aktuell funktionsnivå mer än symtomen i sig 0 1 2 3 4
19.	Olämplig socialt beteende: Beter sig barnsligt, dumt, oartigt, beteende som inte passar i förhållande till tid och plats 0 1 2 3 4
20.	Bristande självinsikt: Brister i insikt om personliga begränsningar och hur dessa påverkar vardagliga aktiviteter, arbete och studier 0 1 2 3 4

Använd skala nederst på sidan för värdering av fråga 21

21. Relationer med familj/närstående: Interaktion med närstående; beskriver graden av stress inom familjen eller i relation till närstående till den hjärnskadade; ”familjefunktionen” avser samverkan för att klara det som behöver göras för att få hushållet att fungera

0	Normal stress inom familjen eller i relation till närstående	1	Lätt stress som inte påverkar familjefunktionen	2	Lätt stress som påverkar familjefunktionen 5-24 % av tiden	3	Måttlig stress, påverkar familjefunktionen 25-75 % av tiden	4	Stor stress som påverkar familjefunktionen mer än 75 % av tiden
---	--	---	---	---	--	---	---	---	---

Svensk översättning ©

Jan Lexell, Professor, Överläkare; VO Rehabiliteringsmedicin, Universitetssjukhuset i Lund; Avdelningen för Rehabiliteringsmedicin, Institutionen för kliniska vetenskaper, Lund, Lunds universitet (jan.lexell@skane.se)

Lars Jacobsson, Leg psykolog, Neuropsykolog; Medicinkliniken, Kalix Sjukhus; Institutionen för Hälsovetenskap, Luleå tekniska universitet (lars.jacobsson@nll.se)

Del C: Delaktighet				
22. Initiativförmåga: Problem att påbörja aktivitet utan påstötning eller tillsägelse				
0 Inga problem	1 Lätta problem som inte påverkar aktiviteter; kan ha behov av hjälpmedel eller mediciner	2 Lätta problem; påverkar aktiviteter 5-24 % av tiden	3 Måttliga problem; påverkar aktiviteter 25-75 % av tiden	4 Stora problem; påverkar aktiviteter mer än 75 % av tiden.
23. Sociala kontakter med vänner, arbetskamrater och andra personer som inte är familjemedlem, närstående eller behandlare				
0 Normal kontakt med andra personer	1 Lätta svårigheter i sociala situationer men bibehåller normal kontakt med andra personer	2 Lätt begränsad kontakt med andra personer (75-95 % av normal kontakt i förhållande till åldern)	3 Måttligt begränsad kontakt med andra personer (25-74 % normal kontakt i förhållande till åldern)	4 Ingen eller mycket begränsad kontakt med andra personer (mindre än 25 % av normal interaktion för ålder)
24. Fritidsaktiviteter				
0 Normal delaktighet i fritidsaktiviteter i förhållande till åldern	1 Lätta svårigheter med fritidsaktiviteter men normal delaktighet	2 Lätt inskränkt delaktighet (75-95 % av normal delaktighet i förhållande till åldern)	3 Måttlig inskränkt delaktighet (25-74 % av normal delaktighet i förhållande till åldern)	4 Ingen eller mycket liten delaktighet (mindre än 25 % av normal delaktighet i förhållande till åldern)
25. Personlig vård: Ätande, på-/avklädning, bad/dusch, personlig hygien				
0 Helt oberoende i personlig vård	1 Lätta svårigheter, avstår ibland eller något långsam i personlig vård; kan behöva hjälpmedel eller någon gång påstötning eller tillsägelse	2 Behöver viss assistans eller tillsyn av annan person (5-24 % av tiden) samt ofta påstötning eller tillsägelse	3 Behöver måttlig assistans eller tillsyn av annan person (25-75 % av tiden)	4 Behöver omfattande assistans eller tillsyn av annan person (mer än 75 % av tiden)
26. Boende: Ansvar för eget boende och hushållsarbete (tex matlagning, mindre reparationer och underhåll, egen hälsovård förutom basal hygien och hantering av mediciner) men inte innefattar <u>inte</u> hantering av pengar eller hushållsbudget (se # 29)				
0 Självständig; lever utan tillsyn eller ansvar från andra personer	1 Boende utan tillsyn men andra oroar för personens säkerhet och förmåga att klara sig själv	2 Behöver viss assistans eller tillsyn av andra personer (5-24 % av tiden)	3 Behöver måttlig assistans eller tillsyn av andra personer (25-75 % av tiden)	4 Behöver omfattande assistans eller tillsyn av annan person (mer än 75 % av tiden)
27. *Transport				
0 Självständig i alla typer av transporter, kan köra egen bil eller annat motorfordon	1 Oberoende i alla typer av transporter, men andra oroar sig för personens säkerhet	2 Behöver viss assistans eller tillsyn av andra personer (5-24 % av tiden); kan inte köra	3 Behöver måttlig assistans eller tillsyn av andra personer (25-75 % av tiden); kan inte köra.	4 Behöver omfattande assistans eller tillsyn av annan person (mer än 75 % av tiden); kan inte köra
28A. *Betald anställning: Skatta antingen 28A eller 28B för att spegla primärt önskad anställningsform – skatta inte båda. Skatta 28A om personen i första hand har betalt arbete. Om personen inte har betald anställning skattas endast 28B. För såväl 28A som 28B gäller att begreppet "stöd" avser hjälp av annan person med särskilt ansvar för detta (tex arbetsbiträde, mentor, handledare, instruktör) eller begränsat ansvar. Anpassningar av arbetsmiljön innefattas inte i begreppet "stöd".				
0 Heltid (mer än 30 tim/vecka) utan stöd	1 Deltid (3 till 30 tim/vecka) utan stöd	2 Hel- eller deltid med stöd	3 Skyddad anställning	4 Arbetslös; anställd mindre än 3 tim/vecka
28B. *Annat arbete: Personen har ingen löneanställning men deltar i andra former av arbete eller aktiviteter. Ange det alternativ som bäst överensstämmer med personens sociala roll. ☐ Barnpassning eller omsorg i hemmet; ☐ Är hemma men ingen barnpassning eller omsorg i hemmet; ☐ Studerande; ☐ Frivilligarbete; ☐ Pensionerad (anges endast om pension är över 60 år; ifall personen är arbetslös, sjukpensionerad eller under 60 år anges "arbetslös" (4) i 28A).				
0 Heltid (mer än 30 tim/vecka) utan stöd; heltidsstudier	1 Deltid (3 till 30 tim/vecka) utan stöd	2 Hel- eller deltid med stöd	3 Aktiviteter med tillsyn eller handledning men ingen skyddad anställning	4 Inga aktiviteter; deltar i olika aktiviteter mindre än 3 tim/vecka
29. Hantering av pengar och egen ekonomi: Inhandling, hanterar bankkonto, egen lön, inkomst och sparande/investeringar; om personen är oberoende men hanterar bara små summor pengar och klarar större ekonomiska frågor (kan ha god man) ange 3 eller 4.				
0 Självständig, klarar mindre inköp och personlig ekonomi utan tillsyn eller inblandning av andra	1 Hanterar sin ekonomi självständigt men andra oroar sig för personens förmåga att sköta sin ekonomi	2 Behöver viss hjälp eller tillsyn (5-24 % av tiden) med större ekonomiska frågor; självständig med mindre inköp	3 Behöver måttlig hjälp eller tillsyn (25-75 % av tiden) med större ekonomiska frågor; viss hjälp med mindre inköp	4 Behöver omfattande hjälp eller tillsyn (mer än 75 % av tiden) med större ekonomiska frågor; ofta hjälp med mindre inköp

Svensk översättning ©

Jan Lexell, Professor, Överläkare; VO Rehabiliteringsmedicin, Universitetssjukhuset i Lund; Avdelningen för Rehabiliteringsmedicin, Institutionen för kliniska vetenskaper, Lund, Lunds universitet (jan.lexell@skane.se)

Lars Jacobsson, Leg psykolog, Neuropsykolog; Medicinkliniken, Kalix Sjukhus; Institutionen för Hälsovetenskap, Luleå tekniska universitet (lars.jacobsson@nll.se)

Del D: Andra förhållanden före och efter skadan: Frågorna nedan bidrar inte till den totala poängsumman men används för att identifiera särskilda behov och förhållanden hos personen. För varje fråga, skatta förhållandena före och efter skadan.

30. Alkohol användning: Användning av alkoholhaltiga drycker.				
Före skadan _____ Efter skadan _____				
0 Inget eller socialt accepterat användning	1 Användningen överstiger ibland vad som är socialt accepterat men påverkar inte vardaglig funktionsnivå; alkoholproblem under behandling eller under kontroll	2 Ofta återkommande överanvändning som ibland påverkar vardaglig funktionsnivå; möjligt alkoholberoende	3 Användning eller beroende påverkar vardaglig funktionsnivå; behandling för alkoholproblem rekommenderas	4 Inneliggande eller poliklinisk behandling av alkoholproblem behövs
31. Drog användning: Användning av illegala droger eller missbruk av receptbelagda läkemedel.				
Före skadan _____ Efter skadan _____				
0 Ingen eller tillfällig användning	1 Tillfällig användning som inte stör vardagligt fungerande; drogproblem under behandling eller under kontroll	2 Ofta återkommande användning som ibland påverkar vardaglig funktionsnivå; möjligt drogberoende	3 Användning eller beroende påverkar vardaglig funktionsnivå; behandling för drogproblem rekommenderas	4 Inneliggande eller poliklinisk behandling av drogproblem behövs
32. Psykotiska symtom: Hallucinationer, vanföreställningar, andra kvarstående svåra störningar av verklighetsuppfattning.				
Före skada _____ Efter skada _____				
0 Inga	1 Aktuella problem under behandling eller under kontroll; symtomen påverkar inte vardaglig funktionsnivå	2 Symtom påverkar ibland påverkar vardaglig funktionsnivå men ingen fortsatt utredning eller behandling rekommenderas	3 Symtom påverkar vardaglig funktionsnivå; behandling rekommenderas	4 Inneliggande eller poliklinisk behandling av psykotiska symtom behövs
33. Lagöverträdelse: Före och efter skada.				
Före skada _____ Efter skada _____				
0 Inga eller smärre trafikförseelser	1 Fälld för en eller två brottsliga förseelser utöver smärre trafikförseelser	2 Fälld för fler än två brottsliga förseelser utöver smärre trafikförseelser	3 Dömd vid ett tillfälle till fängelsestraff	4 Dömd upprepade gånger till fängelsestraff
34. Annat tillstånd som orsakar fysiskt funktionshinder: Fysiskt funktionshinder till följd av medicinskt tillstånd annat än hjärnskada, tex ryggmärgsskada, amputation. Använd skalan under fråga #35				
Före skada _____ Efter skada _____				
35. Annat tillstånd som orsakar kognitiv funktionsnedsättning: Kognitivt funktionshinder till följd av icke-psykiatriskt medicinskt tillstånd annat än hjärnskada, tex demens, stroke, utvecklingsstörning.				
Före skada _____ Efter skada _____				
0 Inga	1 Lätta problem som inte påverkar aktiviteter; kan ha behov av hjälpmedel eller mediciner	2 Lätta problem; påverkar aktiviteter 5-24% av tiden	3 Måttliga problem; påverkar aktiviteter 25-75% av tiden	4 Stora problem; påverkar aktiviteter mer än 75% av tiden.

Kommentarer:

Fråga #

Svensk översättning ©

Jan Lexell, Professor, Överläkare; VO Rehabiliteringsmedicin, Universitetssjukhuset i Lund; Avdelningen för Rehabiliteringsmedicin, Institutionen för kliniska vetenskaper, Lund, Lunds universitet (jan.lexell@skane.se)

Lars Jacobsson, Leg psykolog, Neuropsykolog; Medicinkliniken, Kalix Sjukhus; Institutionen för Hälsovetenskap, Luleå tekniska universitet (lars.jacobsson@nll.se)

Protokoll

Frågor med en asterisk (4, 16, 27, 28/28A) kräver omkodning enligt specifikation nedan innan *Råpoängen* summeras och överförs till *Referenstabell* för att få *Standardpoängen*. Eftersom fråga 22-24 bidrar till både delskalan Anpassning och delskalan Delaktighet, kommer den *Totala poängen* att bli lägre än summan av de tre delskalorna (Förmågor, Anpassning och Delaktighet).

Delskala Förmåga

Omkoda fråga 4. Ursprunglig poäng = _____

Om ursprunglig poäng = 0, ny poäng = 0

Om ursprunglig poäng = 1, 2 eller 3, ny poäng = 1

Om ursprunglig poäng = 4, ny poäng = 3

A. Ny poäng för fråga 4 = _____

B. Summa av poäng för fråga 1-3 och 5-12 = _____

(använd högsta poäng för 7A eller 7B)

Summa av A och B = Råpoäng för delskala Förmåga = _____ (överförs till Tabell nedan)

Delskala Anpassning

Omkoda fråga 16. Ursprunglig poäng = _____

Om ursprunglig poäng = 0, ny poäng = 0

Om ursprunglig poäng = 1 eller 2, ny poäng = 1.

Om ursprunglig poäng = 3 eller 4, ny poäng = 2

C. Ny poäng för fråga 16 = _____

D. Summa av poäng för fråga 13-15 och 17-24 = _____

Summa av C och D = Råpoäng för delskala Anpassning = _____ (överförs till Tabell nedan)

Delskala Delaktighet

Omkoda fråga 27. Ursprunglig poäng = _____

Om ursprunglig poäng = 0 eller 1, ny poäng = 0

Om ursprunglig poäng = 2 eller 3, ny poäng = 1

Om ursprunglig poäng = 4, ny poäng = 3

Omkoda fråga 28A eller 28B. Ursprunglig poäng = _____

Om ursprunglig poäng = 0, ny poäng = 0

Om ursprunglig poäng = 1 eller 2, ny poäng = 1

Om ursprunglig poäng = 3 eller 4, ny poäng = 3

E. Ny poäng för fråga 27 = _____

F. Ny poäng för fråga 28A eller 28B = _____

G. Summa av poäng för fråga 22-24 = _____ (överförs till Tabell nedan)

H. Summa av poäng för fråga 25, 26, 29 = _____

Summa av E till H = Råpoäng för delskala Delaktighet = _____ (överförs till Tabell nedan)

Använd Referenstabeller för att överföra Råpoäng till Standard poäng.

	Råpoäng från protokoll (ovan)	Standardpoäng (från lämplig referenstabell i manual)
I. Förmåga (Punkter 1-12)	_____	_____
II. Anpassning (Punkter 13-24)	_____	_____
III. Delaktighet (Punkter 22-29)	_____	_____
IV. Delsumma delskala I-III	_____	_____
V. Summa poäng fråga 22-24	_____	_____
VI. Subtrahera poäng V från poäng IV = Total poäng	_____	_____

Svensk översättning ©

Jan Lexell, Professor, Överläkare; VO Rehabiliteringsmedicin, Universitetssjukhuset i Lund; Avdelningen för Rehabiliteringsmedicin, Institutionen för kliniska vetenskaper, Lund, Lunds universitet (jan.lexell@skane.se)

Lars Jacobsson, Leg psykolog, Neuropsykolog; Medicinkliniken, Kalix Sjukhus; Institutionen för Hälsovetenskap, Luleå tekniska universitet (lars.jacobsson@nll.se)